

INTERVIEW. Matt Sanders: „Ouders helpen, helpt ook de kinderen"

- maandag 06 juni 2005
- Auteur: Veerle Beel

Matt Sanders: „We promoten het vermogen bij ouders om zichzelf bij te sturen."

OPVOEDINGSEXPERT MATT SANDERS: KLEINE INGREEP MAAKT GROOT

VERSCHIL — BRUSSEL - De Australiër Matt Sanders is dé wereldautoriteit inzake opvoedingsprogramma's voor ouders. Van Shanghai tot Schotland, van Nederland tot Canada: overal krijgt zijn 'Triple P'-programma navolging. „Toen ik tien jaar geleden een tv-zender benaderde, deden ze dit af als een 'typisch vrouwen-thema'. Nu is opvoeding weer hot."

- Waarom zijn we zo onzeker over de opvoeding van onze kinderen?

We leven in een mobiele wereld, waarin jonge ouders minder op hun familie terugvallen. De moeilijke combinatie tussen gezin en arbeid, brengt stress en schuldgevoel teweeg. Het toenemend aantal huwelijksproblemen maakt dat meer ouders er alleen voor staan.

Maar het zou fout zijn om al deze toestanden aan te wijzen als oorzaak van opvoedingsproblemen. Waar het echt op neerkomt, is dat kinderen zich gaan misdragen wanneer ze te veel aandacht krijgen voor wat ze fout doen, en te weinig voor wat ze goed doen.

- U zou de indruk kunnen wekken dat ouders het aan zichzelf te danken hebben als hun kinderen 'lastig' zijn.

Sommige kinderen zijn moeilijker dan andere. Wat we zien, is dat kinderen die in hun eerste levensjaren moeilijk te troosten zijn, soms negatieve gevoelens oproepen bij hun ouders. Als je het gevoel krijgt dat het toch niet uitmaakt wat je doet, dan ga je ten lange leste je kind uit de weg. En dan krijgt het niet genoeg aandacht en gaat het aandacht zoeken door stout te zijn. Want alles is beter dan helemaal geen aandacht.

Opvoeding is echt een wederzijds proces. Er zijn kinderen die hun ouders trainen in schreeuwen. Ze hebben ondervonden hoe ze moeten volhouden om hun zin te krijgen, tot de ouder zijn geduld verliest - en hen dan toch hun zin geeft: een ongezonde cirkel.

- En hoe grijpt Triple P op dat wederzijdse proces in?

We promoten het vermogen bij ouders om zichzelf bij te sturen. We promoten hun autonomie en onafhankelijkheid, we geloven in hun kunnen en willen vermijden dat ze van hulpverleners

afhankelijk worden. Samengevat kun je zeggen dat we van ouders goede probleemoplossers willen maken. Ze moeten zelf oplossingen kunnen bedenken voor uiteenlopende situaties.

We kletsen niet uit onze nek: ons programma is gebaseerd op 25 jaar onderzoek en evaluatie. Het is uitgetest in veel landen en verschillende culturen. We hebben al 18.000 professionals opgeleid, die samen miljoenen gezinnen hebben geholpen.

- U heeft het onder meer ook over kinderen eventjes apart zetten als ze zich misdragen. Gaat dat niet lijken op een handleiding voor het africhten van huisdieren?

Het is fout te denken dat het vooral om disciplineren draait. Slechts 2 van de 17 vaardigheden die we aanleren, gaan over discipline. Tien ervan focussen op het bevorderen van een positieve relatie tussen ouders en kinderen: veel naar elkaar luisteren, met elkaar praten en met elkaar delen. Om even terug te komen op reality-tv over opvoeding: de mate waarin ze aandacht besteden aan positieve actie tussen ouders en kinderen, en niet zozeer aan het bestraffen, laat zien wie kwaliteit in huis heeft.

- Maar u werkt dus niet met de kinderen?

We werken wel met de kinderen, door de ouders. De beste plaats om sociale en communicatieve vaardigheden te leren, is toch thuis? Je kunt ook aparte groepen organiseren voor kinderen, ik ben daar in feite niet tegen. Maar uiteindelijk moeten die kinderen dat toch leren toepassen in hun eigen gezin, met hun ouders en broers en zusjes. Dus loont het om ouders hierbij te ondersteunen. Het heeft een directe invloed op de kinderen, soms zelfs verrassend snel. Omdat we tot de kern van de zaak doordringen.

- Concreet: welke invloed ervaren de kinderen?

Ook zij leren om hun eigen emoties te beheersen - dat ze wel boos mogen zijn maar niet mogen bijten of schoppen bijvoorbeeld. Want als ze bijten of schoppen, krijgen ze geen aandacht en als het te erg wordt, moeten ze even aan de kant. Als er thuis veel met elkaar gepraat wordt, leren ze ook de woorden om uitdrukking te geven aan hun emoties. Veel gedragsproblemen ontstaan juist doordat kinderen geen taal hebben om hun frustratie of hun woede te uiten. Soms spreken ze zelfs helemaal niet en grommen ze maar wat aan. Al deze zaken verbeteren als ouders ons programma volgen.

- Werkt het ook bij ouders die hun kinderen slaan?

Waarom mishandelen ouders hun kinderen? Mogelijk omdat ze zelf nogal explosief zijn: we hebben dus een programma ontwikkeld dat deze ouders bijkomend traint om anders met hun eigen agressie om te gaan. We oefenen hen ook in anders denken, omdat ze vaak foute ideeën hebben over het gedrag van hun kinderen. Hun kind doet niet lastig om hen te pesten of te kwetsen, hun kind is niet stout omdat het een monstertje is 'zoals zijn vader'. Het komt gewoon voor bij veel tweejarigen.

Wij hebben ook een speciaal programma ontwikkeld voor lunchpauzes: Work Place Triple P. Omdat er zoveel discussie is over de moeizame combinatie van arbeid met het gezinsleven. Wat we daaruit leerden, is dat ouders die het beter doen met hun kinderen, ook betere werknemers worden. Ze doen hun werk liever en maken minder fouten. Opvoeding is dus geen privé-kwestie, het is een zaak voor de hele samenleving.

- Bent u voorstander van een wet die slaan door ouders verbiedt?

Voor mij hoeft het niet per se. Als je ouders voldoende ondersteunt, stoppen ze vanzelf met slaan omdat ze dan andere, positieve opvoedingstechnieken beheersen. Zweden heeft zo'n wet maar heeft daarbij ook een heel gamma aan opvoedingsondersteuning ingevoerd. Duitsland heeft alleen de wet, en daar zien we dat kindermishandeling nog even vaak voorkomt als voorheen.

- U gebruikt televisie en andere media als infokanaal voor een breed publiek. Hoe precies?

We hebben eigen programma's gemaakt, waarin we laten zien hoe je als ouder of opvoeder fout en goed kan reageren. Aan het eind van de uitzending herhalen we de kernprincipes en we geven ook altijd adressen waar ouders hulp kunnen vinden.

Verder gaan mijn medewerkers en ik in op zowat elke vraag van de pers. Laatst vroegen ze commentaar bij een incident waarbij twee ouders, met elk een kind op de achterbank, een straatrace hadden gehouden. Er is altijd wel iemand die er dan voor pleit om die kinderen aan het gezag van hun ouders te onttrekken. Het zou wat worden als de overheid alle kinderen onttrekt aan ouders die een misstap begaan! Wij werpen liever de vraag op hoe deze ouders hadden kunnen leren wat verantwoord ouderschap betekent.

- Kunnen soaps ook dienst doen om opvoedingsboodschappen te verspreiden?

Het zou fantastisch zijn als ze dat deden. Kennen jullie de serie *Desperate Housewives*? Die scène gezien waarin een wanhopige moeder haar drie drukke jongens uit de auto zet, een blokje omrijdt en ze niet meer terugvindt omdat een buurvrouw ze in huis heeft genomen? Het zou geweldig zijn om te laten zien hoe je het wel kunt aanpakken. Eén, je laat je kinderen niet zomaar achter. Je spreekt op voorhand de regels af: iedereen gordel aan, iedereen handen thuis op de achterbank, en iedereen spreekt op een normale toon. En als ze zich daar niet aan houden, dan kan de auto niet rijden. Dan ga je stilstaan. Maar je zet ze niet uit de auto. Nog beter is het om je kinderen wat om handen te geven. Je kunt ze spelletjes geven die je voorbehoudt voor autoritjes, zodat die aantrekkelijk blijven.

- Is het niet duur om uw programma naar Vlaanderen over te planten?

Eén kind met een gedragsprobleem kost de overheid tot de leeftijd van 28 jaar liefst 177.000 dollar meer dan een kind zonder gedragsprobleem. Anderhalf kind van zijn gedragsprobleem afhelpen op jonge leeftijd: dat is zowat de kost die nodig is voor implementatie van ons programma. Diverse tests laten zien dat je dank zij Triple P een kwart tot bijna de helft minder kinderen met gedragsproblemen hebt. De politiek moet op lange termijn durven denken.

www.triplep.net